

Dr. A. A. HIJMANS VAN DEN BERGH (met Dr. I. SNAPPER en Dr. P. MULLER), *Der Gallenfarbstoff im Blute*. IIte Auflage, VAN DOESBURGH Leiden en BARTH Leipzig, 1928.

Het is een verheugend feit, dat van deze in 1917 voor het eerst verschenen monographie van Nederlandsche handen een tweede druk noodzakelijk bleek. De erin beschreven quantitatieve bilirubinebepaling in serum voorzag indertijd in een groote behoefte, het onderscheid tusschen direct en indirect reagerende galkleurstof bleek een in het algemeen goed bruikbaar onderscheidingsmiddel tusschen verschillende vormen van icterus. De „reactie van HIJMANS VAN DEN BERGH” deed haar zegetocht door de geheele wereld en werd gemeengoed op alle interne klinieken. Velen gingen het nieuwe wapen ook bij hun experimenteel werk gebruiken, anderen trachtten het te verbeteren voor die gevallen, waar het origineel hen in den steek liet. Zoo kreeg de leer der bilirubinaemie een eigen geschiedenis, haast zou ik zeggen: een zelfstandig leven. Het is jammer, dat de ontdekker, nu, na 11 jaren, het gevondene van zoo groot belang is gebleken, geen gelegenheid of aanleiding gevonden heeft, de emancipatie van zijn geesteskind, die hem ongetwijfeld zeer ter harte moet zijn gegaan, in dit boek mede te verwerken. Wij buitenstaanders, die het probleem zooveel moeilijker overzien, zouden hem hiervoor wel zéér dankbaar geweest zijn.

Maar dit is niet bedoeld om iets weg te nemen van de bewondering, die het werk, zooals het opnieuw in zijn classieke gedegenheid vóór ons ligt, ons afdwingt.

A. J. L. TERWEN.

E. FREUND en A. SIMO, *Innere Krankheiten des Bewegungsapparates*. R.M. 4.50, uitg. THEODOR STEINKOPFF. Dresden en Leipzig.

De bewerkers van afl. 6 van deel I van HONIGMANN's *Praktische Differentialdiagnostik* voor artsen en studenten besteden vier en vijftig bladzijden aan genoemd omvangrijk en belangwekkend onderwerp, waarbij nog plaats wordt afgestaan aan veertien afbeeldingen, die wellicht beter achterwege waren gebleven.

Om geschiedenissen van schoolgevallen heen worden verschillende ziekte-toestanden gegroepeerd, waarbij vele naast de opzettelijk beperkte heelkunde en zenuwziekten in het gedrang zijn gekomen. Zoo zal men zoekend naar diabetes teleurgesteld worden, of bedacht op de ernstige verrassingen bij ziekten van borst of buik, die zich door schouderklachten uiteten, onder het hoofdstuk schouderpijn slechts met enkele regels gewezen worden op de halsstreek, de longen, de aorta, de pleura of nog verder liggende processen, die in de schouderstreek worden geprojecteerd. Bij de betrachte beknoptheid ware beter de herhaalde meening verzwegen, dat vooral kinderen over de knie klagen bij heupziekten; ook het malum coxae moge door knieaandoeningen herkend worden. De knie krijgt als buik in de knikkende beenstaaf bij loopstoornissen veel te verduren, en heeft bij overheerschende klachten de kans als ziektehaard te worden beschouwd. TRENDLENBURG wordt te weinig gewaardeerd,